

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 up. dostacž.

Kantate.

Bf. 98.

Spěwajće temu Anjelej nowy khěrlusch, t. r. Kantate! Nasch psalm je dobyčerski khěrlusch. Nowe šjewjenja Božeje hnady khwalicž, k temu so nowe khěrlusche šaspěwaja. Jako so najwjetšje skutki Bože we wumóženju psches khryštuša stachu, je kšhesćizjanska zyrkej nowe khěrlusche šaspěwala. Potom je tón Anješ sašo zyrkej w reformaziskim čašku wobhnadžil i darom khěrluschenja. Nasche krašne khěrlusche šu drohi Boži dar. A hdyž tež to žórko so wjazy tak žiwje nježórli, stare khěrlusche dyrbjaja so nam sašo nowe šćinicz, hdyž je kóždy i wutrobny temu Anjelej šaspěwa. Khěrlusche, kotrež šu Dawit, Luther, Pawol Gerhard spěwali, dyrbjaja tež nasche wusnacžaja byčž. Nowe khěrlusche šaklincžaja pschězo sašo k khwalbje starych škutkow Božich, kiž šu dopjeljenje starych šlubjenjom Božich. Šichetož wjetšje dobyčaja hacž te, kiž je khryštuš dobył a šwojej wošadže šlubil, nješku.

Spěwajmy dobyčerske khěrlusche k čžescži
Šesom khryšta

1. sa dobyčje, kotrež je wón dobył;
2. sa dobyčje, kotrež kóždemu wěrijazemu wobradži;
3. sa dobyčje, kotrež je šwojej wošadže šlubil.

1. Wón čžini džimny. So je šwojeho jenicžkonarodženeho šyna do šwěta pšklal, je najwjetšchi džim Boži. Dokonjane je wumóženje, tónle wulki džim, a w jutrownym čašku špominamy wošebje na dobyčje, wo kotrymž so

špěwa: Žiwjenje wobthowa dobyčje, šmjercž je pschewinjena. Možny čžemnosćje šbėhachu so pschecžiwu temu Anjelej krašnosćje a bėchu jeho po šdacžu pschewinyle. Šeho njepschecželjo chžychu dobyčž, hdyž bėšche Šesufš mormny. Ale to bėšche jenoz podleženje na šdacže — to dopokasa jutrowne ranje, so bėšche wón dobyčer, kotrehož šmjercž džeržecž njemóžesche. Ššmjercž, hdyž je twoje žahadło? Šela, hdyž je twoje dobyčje? Bohu pak budž džak, kiž nam dobyčje dawa psches nascheho Anješa Šesom khryšta!

2. Nam je dobyčje psches njeho date. My šmy jeho dobyčje, duž je tež jeho dobyčje nasche dobyčje. Škóždemu, kiž do njeho wěri, wobradži wón dobyčje. (1. Jan. 5, 4.) Wón da šwoje šbože pschipowjedacž. (Šcht. 2, 3.) W nowym šlubje je wjele krašnišcho hacž w starym. Šchtóž je nashonik, so je jemu tež tele šbože pschihotowane, rad šahłokuje do khwalenja psalmištj.

Wjele jich je mjes nami, kotrymž so njesechže dobyčerske khěrlusche špěwacž. Woni šdychujaja pod wobčježnosćžu džěła, čžerpjenjom, kšchiza, čžuja so husto bóle jako pschewinjeni hacž jako dobyčerjo. A škóncžnje, hdyž šymna ruka šmjercže so šwójbneho šbožowneho žiwjenja dótkla, chže wutroba šadwělowacž. A tola to wěrijazeho, kiž Šesufa šnaje, šatraschicž nješmė. Wón wė: šmjercž šwoje rubjenštvo džeržecž njemóže. Ššchetož wěrijazemu płacžiči šlubjenje: šchtóž do mnje wěri, budže žimny, hacž wón runje wumrje. Tak móžetej tyšchnosć a rudženje drje wučžomniša Šesufšowneho potulicž, ale niž do šadwělowanja wjesć. Šschězo wón sašo šwoju głowu pošbėhnje w tej

węstości, so nihto a niczo jemu schłodzić njemóže, dofelz jeho dżelicz njemóže wot lubości Bożeje.

Něšto druhe móhlo naš wjele bóle czijchczecz, so njeměli radošće, dobyczerske thěrłusche spěwacz. To je ponižaze pónacze, so pomału do přědka dže w našchim schesčijanskim žiwjenju, wošebje we wojowanju, so šmy hufto czi pscheminjeni a niz pscheminjerjo we wojowanju pschecziwo slym lóschtam a žadosčam: pschecziwo šebicnosčzi, hordosčzi, hněwej, nahrabnosčzi, czělnym wabjenjam. A tola nješměmy sadwelowacz. Ahwatajmy pschezo sažo k Jesušeji, njewustanmy šo modlicz a prošycz, wachowacz a šo bėdžicz. Wón móže pschezo hišcže dżiwy czinicz, tež tón dżiw, i hrěschniša Bože dżeczó scžinicz, so budže twoja wutroka wuczisčena, w tebi šle pscheminjene. Wěť kručze, so wón dżerzi, šchtož wón šlubi, so je hotowy, tež tebi wschėdnuje wschitke twoje hrěchi wodawacz. Wěť jemu, so móže njepscheczelow w twojej wutrobje pscheminycz a so budže tebi dobyczę wobradžicz, kotrež je tym šwojim šlubik. Nałoż šwěru hnadne pomozne wězy! Ššano tebi našhonicz da, so nad hrěschnej pschithilnosčzu dobudžesch, so šměsch prajicz: wot mojeho pošledneho byczja pschi Božim blidu je mje Bóh wobarnował, so šo tón abo druhi njepscheczěl wjazzy we mni hibał njeje.

3. To je potom tež rukowanje ša to, so šmějšch džel na dobyczach wošady Jesuškoweje, jeho kraleštwa.

„Wystajče temu Anjelej wschitkón šwět“, tať napomina psalmista. Ššwět dže dyrbi šo pschekrašnicz, šwjata wošada bycz. Dale wošada hišcže roščze, šteji hišcže w bėdženju. Krašne dobyczja je hižo dobyła a kóžde dalekroczenje w póhanštwje je nowe dobyczę. Kunje w našchim czasju ma Jesuškowa wošada czežke wojowanja. Njeboj šo, ty małe štablešchto! Džerž šo Jesuškowych šlubjenjom. Wón budže šemju šudžicz. Ale móžemy šo teho wješelicz. Niz šo teho chzemy wješelicz, hdyž widžimy šudženych — niz našcha šašlužba je, ale luta hnada, hdyž budžemy wumoženi — ale wješele nad dobyczom Božeje prawdosčze. Historija nam hižo wjele tajkich dobyczom pokazuje, my w nich wohladamy wodžazu, žohnowazu, ale tež šudžazu Božu ruku. Špomnicze na Ššraela, na wošud Šerusalem! Šunu pschińdže pošledne šudženje. Ššy wěšty, so móžesch w nim wobštacž? Wješelcze šo se rženjom.

Šunu budža hišcže krašnišche dobyczerske thěrłusche šaklincžecz wot jeneho kónza njebyš k druhemu. Šotom budže w pošnej měrje rěčacz: Špěwajče temu Anjelej nowy thěrłusch!

Wudžerž tu, Zion, wudžerž šwěrnosč tu,
Njebudž liwke, šbėhń šo špěschnje,
Ššoro pschińdžesch k dobytku;
Šbėhń šo, wostaj wschitko hrěschne,
Zion we tym šmjertnym bėdženju.
Wudžerž tu, wudžerž tu. Šamjen.

Nalěczo.

Rjane nalěczo je šwojimi radoščzemi je šažo pschischlo. Wschudže wono mlode, czerštwje, wješele žiwjenje wubudža. Šašne šłónzo šwěczi czoplischto na womłodženu šemju. Njebjo blyšczi šo w módrym šchacze. Šselenu draštu woblekaju šo šchto my a pošliczeju woschewjazzy thłódf. Młodna trawa wubiwa na lůzy. Ššjalka šo wotewrja a roščšerja šwoju lubošnu wón. Š kóždym ranjom šo tyšazy ščzenjom rošwijeju a wschėdnuje poštrawjeju naš nowe kwětki. Ššacžata w lěšju, na pošlach a w šahrodach špěwaju

šwoje cžile špěwancžka a twarja šebi wumješke hněžka. Wschu šemju debi mlódnoselene wodžecze, i kóždym dnjom šo mlode wubhyty powyšchujja a trawa bywa pschezo huščžischja. Čžile jehno ššacze na paštwje, na horje a w dole, a paštyť piška šebi wješele hróncžko. Ššatať wobdžěluje šwoju rolu a ju se šymjenjom wobšywa. Še tež dželó czežke a próza wulka, dha šacžawa šo wón tola i tej nadžiju pošhlynyeny, so jemu žně bohate šaplaczenje pschijněku. Džeczzi wopušchčuju štwy a hraju w thłódfu šchtomow a na pišanych lůkach. Wone šchčipaju kwětki, kotrež nalěczo dawa, a wija wonješchka ša lubeju šarschewu k wješelu.

Milosčziwy Bóh je nam rjane nalěczo wobradžil, kotrež šemju tať rjenje pschi, kwětki tať pišanje wubudža, njebjo i módrinu pošzahuje, pošla do šeleniny draščzi, šchtomy i mlódnym liščžom kryje. Š lubujmy šwojeho milosčze-pošneho Wótza w njebyšach, kotrež je krašne nalěczo k radoščzi człowjekow štworil!

F.

Powitanje nalěcza.

Bój, witaj, nalěczo,
Šam pošješ pruhu mišu,
Čžin štwórbu i nowa žiwu,
Š nam poštuť, pscheczelo,
Bój, witaj, nalěczo!

Bój, nowe blyšczenje
Šo šymje pošhmurjenej,
Ša wješ'lach woshudženej
Ššes džitwe hrubosčze,
Bój, witaj, blyšczenje!

Wy šparjo, wozuczež
Še wložnej, plódněj šemi,
Dych žiwy i mróčželemi
Ššes hona pscheczehnje, —
Wy šparjo, wozuczež!

Ššo lůka šafelen!
Ša hašach bubnja pupki,
Ša plótom trawne kupki
Ššej thwala mišchi džen,
Ššo lůka šafelen!

Šš, hory, runina
Š žlobiny a doły
Ššachčž šwłėfaju šo czmowy,
Wšcho nowy narod ma,
Šš, hory, runina.

Wón, wješ a měšto, pój
Šež ty na wožiwjenje,
Šu mózne pschekrašjenje
Ša wulki šwjedžen šwój,
Wón, wješ a měšto, pój!

Ššij wschitko wješele,
Šchtož žiwe je a dycha,
Šo šrudžbje je tu pscha
Š wina radoščze, —
Ššij wschitko wješele!

Handrij Zejleš.

Kčzenja a nadžije.

Nalěczo šje cžaj ščžewa, cžaj nadžije a šlubjenja. Šłódf šrawi pošdžischto; wón je škutk lěczja a našymy. Ššeno krotki cžaj

ſchtomy ſwój nalětny ſchat noſcha; radoſtne dny jich kčžewneje pſchi ſo ruče pominu. Huſto ſnicži ju jenicžki polnóžny wětr, jenicžka ſhyna nóz. Tež čłowſta wutroba taji nadžiju na nadžiju, a nje- ſčžerpliwje woczafuje ſemſki putnik jich dopjelnjenje. Hórke ſje- banje pač čaſto na jedyn raſ zylſy raj docžafanjow ſahubja, a ſtruchle ſhladuje čłowjeſ na hromaduſpadany twar ſwojich nadžijow.

Kaž nalěčžo bjezměrna bohatoſč kčženjow debi, tač haji tež mlodoſtma wutroba najwjažy nadžijow. S tyžazami hordych do- čžafowanjow naſtupuje mlodženz čžer ſwojeho žiwjenjowěha; wón nadžija ſo pokročženja, čžerče, ſlawy a wuſpěcha.

Hacž runje jeno mała licžba ſ mnohich tyžaz kčženjow, ſchtom krywazyh, ſrałoſč dozpiwa, dha je tola ſyla plodom k ſžerženju čłowjekow a ſwěrinu doſahaza. Hdžž tež tač někotry dymny wutwor twojich nadžijow do hołoſče roſpaduje, njebudž bjeſtroſchtny a njeſadwěluj; ſpojojnemu čłowjeſej njelicžomne radoſče ſačžewaju. Wiſchekomudry wodžer naſchich poděndženjow najlěpje wě, ſchto je tebi wužitne a ſlužobne.

F.

Mjlecž Knjeſej!

(Sturm.)

(Pſalm 37, 7.)

Mjlecž Knjeſej! Šchtož w nim wotpocžnje,
Ma duſchu wjeſelu,
A pſchěndže lohko žiwjenje
Tu ſ krutej dowěru.

Mjlecž we wěrije! Ach, njepytaj
Wiſcho tajne wuſlědžicž;
Eſo ſwjatom' ſwětku wotantaj,
Daj wiſchač ſo roſſwěcžicž.

Mjlecž w luboſčži! Budž roſa ty,
Kiz ſ njebjeſ puſchčža ſo
A na ranje na trawicžžy
Kaž ſlěb'ro bliſchčži ſo.

Mjlecž w žiwjenju a njehoſ tač
Sa lublom, ſa čžerčžu!
Eſwój khlěb jěſ w měrije, dha čži wiſchač
Wóh potrebu da wiſchu.

Mjlecž w čžerčženju: „Kaž mój Wóh čže!“
Njech rjetnje wutroba;
Džerž ſměrom, hdžž wón ſchwika čže,
Wón tebje lubo ma.

S. Žitawſki.

Njemolčže ſo, Wóh ſo njeda ſa ſměch měčž.

(Gal. 6, 7.)

Dželacžer G. w Hamburgu bě ſo nawucžil, pſchi kóždej ſklad- noſčži leſtrowacž. Wón mējeſche te leſtrawſke ſłowa: „Wóh mje ſatama! Wóh mje ſchtraſuj! Wóh mje ſpal!“ pſchezo na ſwojim jaſyku. A hlaj, Wóh tón Knjeſ wuſlyſcha jeho junu, jačo wón Boži hčew na tajke bjeſbóžne waſchnje na ſo dele wolafche.

Džen 18. februara 1819 naſta mjenujžy w Hamburgu woheſ, pſchi kotrymž bě tež G. jačo muž pſchi ſylawje pódla. Spodny kžže, w kotrejž ſo paleſche, bě pinža, w kotrejž wiſchelake tučžne wěžy pſchewawachu a kiž bě na druhim dnju po wóhnju hiſchčže

njeſranjena. Tola ſo ničto do njeje nutž podacž a po te wěžy, kiž tam hiſchčže bēchu, hič njechafche, dokež ſo kóždy bojeſche, ſo ſo ta ſama do hromady ſypnje. Napoſledku ſmuži ſo leſtrač G. a džěſche ſ tymi ſłowami: „Wóh mje ſpal!“ do pinžy, ſo by tam hiſchčže někotre wěžy wohenjej wutorhnyl. Šchtyrjo druſy mužoj džěchu ſa nim. Ale lědy bēchu woni hacž na połožju do pinžy, dha ſo kruch teje ſameje hromadu ſypny. Čži ſchtyrjo mužoj wuſndžechu njeſranjeni ſ teje pinžy. Tón njeſbožomny leſtrač pač tečjeſche hacž pod pažu w horžych kamjenjach a hacž runje bu wiſcho móžne k jeho wumoženju čžinjene, dha bē tola wiſchitko podarmo. Wón wa ſrudny kónž a jemu ſo ſta, kač bē ſebi žadač, wón bu pſchi žiwym čžele ſpjecženy a ſpaleny, pſchetož na dwě hodžinje dhyrbjeſche wón ſpodny žehliwých kamjenjow najſurowiſche bolofče pſchětracž, priedy hacž pod wulkim wołanjom a žaloſčženjom ſwojeho ducha ſpuſchčži.

* * *

Wola mēſta Williſbaua hrjachu w lěče 1553 tſjo hracžžy jenu nježelu wonkach pſchew mēſchčžanſkej murju a jedyn wot nich, ſ mjenom Ulrich Schröder, kiž bē hižom wjele pjenjeſ ſhubil, leſtrowaſche zylſy čžaſ na jara žadlawe waſchnje. Tačo bē na- poſledku na jene dobo jara dobre kharu doſtač, prajeſche wón: „ſo čže, dhyrbjač tón kóčž ſaſo ſhubicž, Bohu ſwój mjecž do žiwota čžiknyčž.“ A hlaj, wón ſhubi a wutorhny ſ molom ſwój mjecž, pſchija tón ſamy ſa kónž a čžikny jón k njebjeſam horje. Tón mjecž pač ſakč ſo jemu, jačo ſaſo dele pſchilecž, do tyła; hiſchčže někotre ſdychnjenja a jeho leſtračſka duſcha bē ſ čžela wuſchla.

* * *

Sedyn jērchač, kiž něhdy kože w jenej rěžy plofaſche, bu pſchi tajkim ſwojim džele wot nahleho deſchčža pſchekhwatany. Roſko- bjenty poſbēhny ſo wón a tykny ſwoju pjaſž k njebjeſam horje a ſawoła: „Dyrbicž dha ty pſchezo deſchčžowacž dacž, ty tam horkach, a to tehdom, hdžž móže naſch jedyn deſchčž najmjenje trjebacž?“ A hlaj, ſ hrimanjom a ſ bliſkom wotmolwi jemu tón Knjeſ ſ njebjeſ dele. A jedyn bliſk trjehi jeho runje do teje ruſi, kotruž bē k njebjeſam ſbēhnyl a to tač, ſo bu ſ molom wiſchē čžucže ſ njeje a ſo wona k ſemi dele wiſaſche, kač morwa. Hewač woſta wón njeſranjeny, pſchetož tón Knjeſ njechafche hiſchčže jeho duſchu ſtaſhčž, ale tu kromu a ſlabu ruku wobkhowa wón hacž do ſwojeje ſmjercže k wopokaſmu ſa to, ſo ſo Wóh njeda ſa ſměch mēčž.

* * *

Sedyn ſtary bohobojaſny wótz powjeda nam, ſo je w ſwojim čžaſu jeneho ſemjana ſnač, kiž je žadlawje a lohkomyſlnje pſchi Božej martrje, čžerčženju, kſchžžu, ſakramentach a elementach ſakro- wal a je čžyl do wóžny čžahnyčž. Duteho je wón ſe wiſchēj kſchēſčžijanſkej luboſčžu ſchtraſowal a je jeho pſchi tym na to do- pomnil, ſo dhyrbi ſebi tola pſchemyſlicž, tač wón nětko do wóžny čžehnje, hdžž wo čželo a wo žiwjenje dže, a tač wón njewē, ſchto ſo ſ nim we wóžnje ſtanje. Ale ſemjan je ſo ſaſakly a krobly wopokaſal a je jemu to wotmolwjenje dač, ſo klecže a leſtrowanje njebojaſnym wojakam derje pſchiſteji, ſo k wojeſtému žiwjenju ſobu ſluſcha a ſo ſu ſtajnje čži najwjetſchi leſtrarjo najwjetſche ſbože mēli. Wóh pač ſtarafche ſo ſa to, ſo wón k hinaſchemu ſpóſnacžu pſchidžže. Pſchetož jačo bē ſo bitwa ſapocžala, bu jemu ſpódne čželekno wotſčelene, tač ſo jemu jeho leſtračſki jaſyl ſe rta hacž n awutrobu dele wiſaſche. Wiſchitžy, kiž to widžachu, ſtróžichu ſo. Tón leſtrač dhyrbjeſche pač po někotrych dnjach pod njeru- rjetnitymi bolofčžemi wumrjecž.

R. N. S.

Pšchiroda a jeje wliw na cžłowski wutrobu.

Pšchiroda njeje jeno polna žiwjenja, ale tež polna kwětka, a wěšće njeje pšchypadnje, so matej kwět a kwětka tón šamy korjeń. Wo dnjo ju wobšwětluje plónzo a w nozy pšcha ju tyžazy hwěšdow; haj, my móžemy prajic: wo dnjo je pšchiroda na semi, w nozy na njeju. Wona je pšchezo a stajnje sa kóždeho wotewrjena; kóždy ma k njej pšchistup a njetrjeba žadny fastupny pjenjes šaplaczič; móžemy ju darmo wobladac a wobhladac. Wona tež njeje daloko, je kóždemu blisko a najbliže wješnemu ludej; trjebamy jeno s wotnom won pohladac abo s kžěze wustupic a my ju widžimy. Wona njeje něhdže mały domcžk, bórny se scženami wobmješowany, ale je rospšchestrjena po žylym wulkim a šchěrokim kwěće. Wona je wupšchestrjena, wupowischana, wustajena, šahadžena, we pomětsje pluwawa, we semi šahřebana. Wona je polna darow a ma sa kóždeho něšto, šchož jeho šwěkela a šchož wón potreba. Wona ma wodu sa lacžneho, sa mlynka a rycičku, deščez a šlónčne wjedro sa bura, želefo sa kowarja a wojaka, šlěbro a šloto sa pjenježnika, žoltu linu sa lěpjerja, bětu sa hornčerja, kamjenje sa murjerja, drjewo sa cžěšlu a kuchařku, trawu sa šlót, žito sa ludži, tobař sa kurjerja, kwětka sa rostlinarja, šwěrjata sa šwěrinarja, kamjenje a mjedže sa njerostarja, hwěšdy sa hwěšdarja.

Cžim njewinowacžišča je hišče cžłowski wutroba, cžim bóle je cžłowjek s pšchirodu šjenocženy; cžim wjazy wješkela nacžini jemu pšchiroda, cžim bóle wješkeli šo wón nad pšchirodu. Teho dla wješkela šo najbóle džěczi nad pšchirodžinyimi darami. A kóždy pocžaz pšchinjeke džěcžom druhe wješkela a wšch šo s radosčju pšchijeja. Malěcžo pšchinjeke jim ptacžki, kwětka a mjetle. Šajke wješkela, hdyž šchěrozy šašo pšchikhadžeju, na wobnožy hwěšdaju a do kufawow k hnešdu noscha! Šak šraduja šo, hdyž wušklyšča kofulu kufacž! Njepóčnu husto po kofuli kufacž, jako bychu šame male kofulki byle? Wone pytaju módre šjalki, šchčipaja pětřlucže a podlěš a cžinja šebi wonješcha. Š mlóčža cžinja šebi rječazny; wot hušaznych kwětkow a nješapomnicžkow pletu šebi wěžny; na mlóčžowych trubjelach trubja; s wjerboweje škorj cžinja šebi pjerdawny, tatrawy abo trotawy a pišchčžalki. Wone běhaja sa pšchynymi mjetlemi, so bychu je mohle popadnecž, sa wotatym prawownikom (Pfauenauge), sa šomocžanym žarownikom (Trauermantel), sa cžerwjenotromatej šerjanču (Lurorafalter); šoja bruki a šraduja šo nad jich bruncženjom. Šěcžo pšchinjeke jim hižom přenje plody, sa kotrymž šu jim hižom dawno šlěny hromadu běžale: wišchnje, holanšte jahody, truskalzy, pošdžišcho tež šazne kruschwy, jako jakobnizy. Šasyma wobradži jim jabłuka, šlowki, wino a worjehi. Šyma pošćicža jim lód a šněh. Wone njemóža nutškach wutracž sa cžoplymi šchachlemi, dyrbja won, do šymy, na lód, na šanki, njewostaja jim žaneho mēra. To šu džěcžaze wješkela, kotrež džěcžo s pšchirodu a we pšchirodže wužiwa. Šo dorosčženy cžłowjek wo wjele tajkich džěcžaznych wješelach wjazy njerodži, šo šamo rošny a njeje džiwacž, a my bychmy teho sa šlupikožteho džerželi, kiž by jako wulki cžłowjek hišče wšchitke džěcžaze wješkela šobu a s tej šamej radosčju kaž džěcžo wužiwač chžyl. Šwjaty Šawol praji: „Šako ja džěcžo běch, dha běch jako džěcžo a mējach džěcžaze pomyšlenja; jako šo pař muž ščinič, wopušchčžich ja džěcžaze wachnyje.“ Čžaz džěcžatstwa je čžaz šrajkanja a šradowanja. Čžaz mužstwa je čžaz džělanja a škutkowanja. Wješkela dorosčženeho šu njenje pšchirodšte abo tajke, kaž je pšchiroda pošćicžuje, ale šu bóle šnutšowne, kiž šebi cžłowjek šakle pšchez šwoje škutkowanje wudobudže, a je pšchi tym jeno to wobžarowacž, so tajke wješkela husto žane prawje cžiste wjazy njeju, ale šu šchětro jara se šebicžnosčju naměšchane, t. r. na pšch. pola bura, wón drje šo wješkeli nad tym, so jeho žita rjane steja,

ale wón tež hnydom woblicžuje, šak a šak wjele móže jemu jeho žito pšchinječ a šak wjele budže šnano na štronu položicž móž, a šabudže husto, k najmješchemu s wopředka, so njeje wšchitko, šchož je šo nam radžiko, jeno našch šamšny škutk, ale so je wšchitko na wšchšchim žohnowanju ležane. To njeplaczi pař jeno buram šamym, to placzi tež wšchitim druhim cžłowjekam, kiž šebi myšla, so je wšchitko jeno jich šamšny škutk.

(Pšchichodnje šfónčjenje.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— We Wojerežach šmēje šo šrjedu 4. meje mišioniška wustajenža, na kotrež budža šo wudžělki se wšchelakich mišioniškich krajnow pošasowacž. Tute wudžělki budža šo pošasacž a šo tež pšchewawaju, so by šo wumješka myšl ludow w našchich mišioniškich krajnach pošasala a so bychu tuczi našchi šchěščžijenjo, kotřiz šu šo s pošhanstwa ke šchěščžijastwu wobrocžili, džělo namatali. Šale šajimawa wustajenža šo wšchitim pšchecželam mišioništwu wutrobnje k wopytej porucžuje.

— Njewjedra šašdženu šobotu šu wulku šchodu nacžinile. Š Šalbizach je bljšť do stareje šlomjaneje krcžny dyril a cžłowjeka moril. Š Šosborškim a Šhorjelskim wokrješu je njewjedro jara šylne bylo. Š Šhocžebuffim wokrješu šu wšchelake wohnje pšchez bljšť nastale. Š Šorču w Šlótach bu šaršchi muž w šwojeje štwicžy pšchez bljšť morjeny. Šrašta bu jemu wot cžěla torhnjena a šo špali. Šež šylne krupy šu padale. Šola Šohlšurta běchu kručni wulke kaž kurjaze jejo. Šwone šu šywy a wišchnjowe ščjenje šanicžile. Šola Šriedlanda šo tak móžnje krupy džěchu, so dyrbjachu wokeny šacžinicž, so njebychu šo wotnowe šchleňzy rošbite a so móžachu po njewjedrje krupy s šopacžom přecž šypacž. Šajšaršchi ludžo tajkeho njewjedra njepomnja.

— Šajčopliški džěń w šaprleji běšche šobotu 16. t. m. Šjedrowustojni šu wulicžili, so wot 50lēt šem tajki cžoply džěń w šaprleji byl njeje.

— Šrudne šu powješče, kotrež wot našchego bitwišchčža s Afriki dostawamy. Šuž, kiž wobštejnošče šnaje, je nam wobkručžil, so šo tale wójna pšchecžimo Šerero runa tej wójnje, kotruž šu Šendželčjenje pšchecžimo Šuram wjedli w džiwaniu na to, so šu krajne wobštejnošče podomne a so budže šebi pšchewinjenje Šerero jara wulke wopory žadacž. Šerero šwój kraj šnaja kaž Šurojo a budža našchim wojakam wjele wobčeznosčžow cžinicž. Šuž je nusne, so by šo tam šylne wójško pošklašo, so njeby wojeřka nahladnosčž našchego luda hišče bóle pocžěpila.

— Šašch šchězor je šo se šwojeho šrjedžno-móřšeho pučžowanja štrony a cžily domoj wróčžil.

— Šajšaršchi šudenta univeršity w Šiešenje a s došom tón, kiž najdlěje w žylej Šěmškej študuje, šudenta chemije, Šhryšćijan Šušch, kiž na wšch 33 lēt študuje, je w 50. lěcže šwojeho žiwjenja wumřel. Šón mēješche tak wjele pjenjes, so móžesche šo derje šeziwicž a da šo jako pošluchař porjadnje wot lěta 1871 šapřicž. Šruhowanje cžinicž pař šo wabjeny nječžujesche. Ššěto to došry pšchiklad sa druhich šudowaznych njeje.

K rozpominanju.

Wjesele je kaž khlódk, w kotrymž móže drje putnik wotpočnyč, ale njesmje ležo wostač.

Šlucžik sa šaczanišo-šerbšte pišmo: **z** = s (zub); **s** = š (syn); **š** = šch (šat); **e** = ž (cworn); **č** = cž (čerń); **č** = cž (črij); **ř** = šch po **p** a **k** (přah, křud), **ř**, **ř**, šch po **t** (tři, třo, třasč).